UUTISET/MIELIPIDE

Kannattaisi kuunnella ”vanhoja”, siis nelikymppisiä, sillä yli viisikymppisethän on tavallisesti jo saneerattu talosta ulos. **KOLUMNISTI SEPPO VUOKKO**

POLITIIKASTA LYHYESTI

Niinistö: Köyhä Suomi tukee rikkaita maita

Presidentti **Sauli Niinistö** kehottaa pitämään tosiasiat tiukasti mielessä keskusteltaessa EU:n talouskriisistä. Hän muistuttaa Alma Median haastattelussa, että hyvin asiansa hoitanut köyhä Suomi maksaa nyt rikkaiden maiden talousahdinkoa.

Niinistön mielestä Suomi on ollut ylivertaisesti solidaarisin maa koko euroalueella. Hän vetoaa EU:n tilastoihin, joiden mukaan Kreikassa ja Irlannissa kotitaloudet ovat keskimäärin rikkaampia kuin Suomessa. Sama pätee Espanjaan ja Italiaan.

Kokoomuksen Räty jatkaa tehtävässään

Helsingin apulaiskaupunginjohtaja **Laura Räty** jatkaa kokoomuksen valtuuston puheenjohtajana. Hän voitti puoluekokouksen äänestyksessä haastajaksi ilmoittautuneen kansanedustaja **Sanna Lauslahden** äänin 355–221.

Kokoomukselle kunniapj

Kokoomuksen entinen puheenjohtaja **Ilkka Suominen** kutsuttiin puolueen kunniapuheenjohtajaksi. Asia julkistettiin viikonlopun puoluekokouksessa.

Suominen johti kokoomusta peräti 12 vuoden ajan vuosina 1979–1991.

Suomisen edeltäjä oli taannoin edesmennyt Harri Holkeri.

Hallitukselle arvosanaksi liki 7

Suomalaiset antavat hallitukselle tyydyttävän arvosanan, selviää Helsingin Sanomien teettämästä kyselytutkimuksesta. Ministerien yhteiskeskiarvo on 6,9.

Parhaiten ministereistä on vastaajien mielestä onnistunut eurooppa- ja ulkomaankauppaministeri **Alexander Stubb** (kok.). Hän saa arvosanaksi 7,4.

Heikoimmin selvisi puolustusministeri **Stefan Wallin** (rkp.) arvosanalla 6,2.

Presidenttipari Naantaliin

Presidentti **Sauli Niinistö** saapui lauantaina kesäajan virka-asunnolleen Naantaliin. Paikalla oli satamäärin yleisöä, kun kaupunki otti Niinistön ja hänen puolisonsa **Jenni Haukion** vastaan venesatamassa.

JAANA KANKAANPÄÄ

Talousnäkymät ovat tasaiset kuin pohjalainen peltomaisema.

Taloudessa edessä hitaan ja tasaisen kasvun vuodet

Usea talouden keskeinen mittari näyttää ensi vuonna outoa suuntaa. Ne eivät laske eivätkä nouse, vaan kulkevat tasaisena viivana.

Suomella on edessään tasaisen ja hitaan kasvun vuosia, ennustaa Suomen Pankki.

Samalla moni talouden mittari hidastuu tänä vuonna ja alkaa ensi vuonna kulkea lähes tasaisena viivana. Näin käy esimerkiksi työllisyydelle, työttömyydelle, tuottavuuden kasvulle, investoinneille ja inflaatiolle.

Edes ensi vuonna elpyvä vienti ei saa käyriä nousuun. Selitys löytyy siitä, että myös tuonti kasvaa samaa tahtia. Suomen Pankki ennustaa viennin kasvavan 5,1 prosenttia ja tuonnin 5,3 prosenttia, joten nettovienti ei kasvata taloutta.

Jäljelle jää talouden kasvua tähän saakka ylläpitänyt yksityinen kulutus. Se kasvoi viime vuonna 3,3 prosenttia, mutta tänä ja ensi vuonna kasvu hyytyy 1,4 ja 1,3 prosenttiin.

”Kasvu on lähivuosina tasaista, mutta selvästi aikaisempaa hitaampaa. Kilpailukyky muihin maihin verrattuna ei kohene”, kertoi Suomen Pankin pääjohtaja **Erkki Liikanen** talousnäkymistä toimittajille tiistaina.

Suomen Pankki ennustaakin tälle vuodelle 1,5 prosentin, ensi vuodelle 1,2 prosentin ja vuodelle 2014 1,6 prosentin kasvua.

Kasvu toisi työpaikkoja

Koska kasvu on heikkoa, ei työpaikkoja tule lisää. Toisaalta työttömyyskään ei lisäänny.

”Talouden kasvu ja työllisyys kulkevat aika hyvin samaa tahtia”, Suomen Pankin ekonomisti **Petri Mäki-Fränti** sanoo.

Ennuste vakaasta ja hitaasta kasvusta toteutuu ainoastaan, jos euron kriisi saadaan kuriin. Liikanen myöntääkin, että on olemassa suuri riski ennusteita heikommasta kehityksestä.

Kriisin eteneminen voi heikentää kehitystä, mutta sen saaminen kuriin tuskin merkittävästi parantaa tilannetta.

Ikääntyminen vie puoli prosenttia kasvua

Talousennusteita julkaisevien tutkimuslaitosten ennusteiden mukaan myös pitkän ajan talouden kasvu on hyvin maltillista.

Henkeä kohti laskettu bruttokansantuote kasvaa keskimäärin 1,6 prosenttia vuodessa 2013–2022 ja 1,4 prosenttia vuosina 2023–2032. Eri vuosien välillä voi toki olla eroja.

Mäki-Fränti muistuttaa, että samansuuntaisesta kehityksestä huolimatta Suomen Pankin ennuste ja pitkän ajan ennusteet on laadittu eri menetelmillä.

”Kahden seuraavan vuoden ennusteet perustuvat lähinnä näkymiin kokonaiskysynnän kehittymisestä. Pitkän ajan ennusteeseen vaikuttavat enemmän talouden rakenne, kuten väestön ikääntyminen, investointien määrä ja tuottavuuden kehittyminen”, Mäki-Fränti sanoo.

Esimerkiksi väestön ikääntyminen vähentää talouden kasvua seuraavan kymmenen vuoden aikana noin puoli prosenttia vuodessa.

Vuonna 2008 julkaistuihin näkymiin verrattuna keskiarvoennusteet ovat laskeneet.

Tutkimuslaitokset kokosivat pitkän ajan ennusteet Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulun aloitteesta.

Tarvitaan lisää tuottavuutta

Suomen viennin ennustetaan lähtevän ensi vuonna kasvuun, maailmantalouden nousun vanavedessä. Jos öljyn hinnan alentuminen toteutuu, auttaa sen myös Suomen vientiä.

Maailmankauppaan ja öljyn hintaan ei Suomi ei kuitenkaan pysty itse vaikuttamaan, joten lisää keinoja parantaa vientiyritysten kilpailukykyä tarvittaisiin, Suomen Pankki arvioi.

Erityisesti tuottavuutta pitäisi parantaa. Suomen Pankin ennusteessa tuottavuuskin alkaa mataa tasaisesti.

Liikasen mukaan korkeat palkankorotukset ovat heikentäneet tuottavuutta.

”Vuosina 2008 ja 2009 työn kustannukset nousivat Suomessa muita maita nopeammin. Sen takia tuottavuus ei ole lisääntynyt riittävästi”, Liikanen sanoo.

AIMO VAINIO

Tuottavuus työllistä kohden 2004–14

Muutos edellisestä vuodesta, %

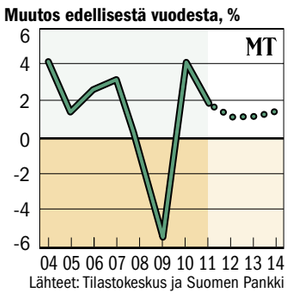

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki

Tavaroiden ja palveluiden vaihtotase 1980–2015

% bkt:stä

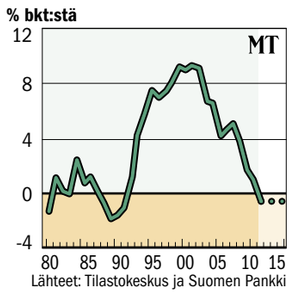

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki

Bruttokansantuote 2006–14

Määrän muutos, %

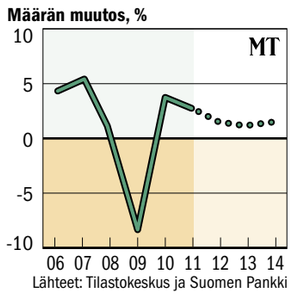

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki

VIERASKOLUMNI

Muutosintoilua ja vastarintaa

Tulipa kerran suuren Vantaalta toimivan kansainvälisen kuljetusfirman erään osaston johtoon juuri valmistunut ekonomi. Nuoruuden innolla hän halusi muuttaa kaiken – tehostaa ja järkeistää toimintaa niin kuin hän itse sanoi.

Jos joku – häntä itseään 10–20 vuotta vanhempi – yritti sanoa, että vastahan rutiinit on edellisten muutosten jälkeen saatu toimimaan kunnolla, hän tuiskahti, että ikääntyneiden työntekijöiden muutosvastarinta on kaiken kehityksen jarru.

Ensimmäinen konkreettinen toimi oli noin vuosi aikaisemmin uusitun tietokonekaluston vaihtaminen täysin erilaiseen.

Muutos edellytti koko henkilökunnan kouluttamista. Jokainen istui pari viikkoa kursseilla ja yritti tietysti siinä ohessa hoitaa oman varsinaisen työnsä.

Muutos maksaa aina: tässä tapauksessa uudet tietokoneet ei edes ollut suurin kustannuserä vaan henkilöstön koulutus ja uuden systeemin sisäänajosta johtuneet vaikeudet ja viivästymiset.

Ja niin on aina: muutokset maksavat ja niihin liittyy piileviä kustannuksia, joita ei edes osata kuvitella etukäteen.

Täytyy olla luja usko omiin kykyihin, kun muutama kuukausi sitten toimiinsa asetetut ministerit ajavat jääräpäisesti omia uudistushankkeitaan kansan vastustuksesta, asiantuntijoiden mielipiteistä ja edeltäjiensä epäonnistumisista piittaamatta.

Usein muutoshalun takana on varsin itsekeskeinen motiivi: uusi tulokas haluaa näyttää, mihin hän pystyy, luoda itselleen henkilökohtaisen monumentin.

Samanlainen sinkoilu organisaatiouudistuksesta toiseen näkyy pörssiyhtiöissäkin. Se kertoo, että johtajat eivät tiedä, mitä tehdä. Tulosta haetaan henkilöstöä vähentämällä eikä tutkimusta, tuotantoa ja markkinointia uudistamalla.

Muutoksen ajaminen muutoksen itsensä vuoksi voi tulla kalliiksi. Konsultin tai taloon tulleen uuden johtajan (kansanedustajan, ministerin, suunnittelijan...) pitäisi tuntea käytännöt hyvin ennen kuin lähtee niitä muuttamaan.

Kannattaisi kuunnella ”vanhoja”, siis nelikymppisiä, sillä yli viisikymppisethän on tavallisesti jo saneerattu talosta ulos. Asioiden miettiminen ja näkemystensä muuttaminen ei ole häpeäksi, mutta oman kantansa jääräpäinen tyrkyttäminen on tyhmyyttä.

Kun uusittu systeemi ei toimikaan, järjestelmät kaatuvat ja rahat hukkaantuvat ennakoimattomiin kustannuksiin, ei tulokas haluakaan kantaa vastuuta. Hän ei kiirehdi sanomaan, että minä sen tein, syy on minun, vaan syyllisiä etsitään laitetoimittajista, ohjelmiston tekijöistä, henkilöstön laadusta ja kokemuksen puutteesta, edellisestä hallituksesta, epämääräisistä järjestelmän ”lastentaudeista” tai olosuhteista (luulisin, että junat on alunperinkin tarkoitettu kulkemaan myös talvella – tämä nyt on vain yksi esimerkki!).

Muutosvastarinta edustaa usein järkeä: vakiintunutta, kohtuullisen hyvin toimivaa järjestelmää ei kannata hetken huumassa romuttaa. Vähittäisiin uudistuksiin perustuva tasainen kehitys – evoluutio – tuottaa useimmiten paremman tuloksen kuin äkkiväärä kumous – revoluutio.

SEPPO VUOKKO on luontokirjailija Savitaipaleelta.

SANOTTUA VERKOSSA

Herrojen touhut vetävät vakavaksi

Jälleen kerran viikon uutisten kommentoijat antoivat päättäjien kuulla kunniansa.

”Nyt on vain niin, että kaikenlaiset pehmot ovat päättämässä ja puhuvat lämpimiä kasvihuoneilmiön vaikutuksesta”, kirjoittaa eräs tuohtunut kommentoija uutiseen Urpilainen: perussuomalaiset haluavat Suomen ulos eurosta.

Työtehoseuran ehdotuksen viljelijöiden 8-tuntisesta työpäivästä on Maajussin mukaan tehneet elämästä vieraantuneet päättäjät: ”Minä suosittelen heille viidentoista minuutin työpäivää ja tilapäisesti puolen tunnin päivää. Olisi sen verran lyhyt työrupeama, etteivät ehtisi puuttua asioihin, joista eivät tiedä mitään.”

Nimimerkki Hyysikkä teon alla ihmettelee niitä 15 000 euroa, joita oikeus pitää kohtuullisena kustannuksena viemäröinnistä. ”On tämä Suomen herrojen touhu menny jo hulluksi.”

”Esimerkiksi Italiassa on suurehkoja kaupunkeja, joissa ei ole toimivaa viemäriverkostoa ja täällä pitäis joka maaseututorppa liittää siirtoviemäriin. Kuntia liitetään mutta turhanpäisiä virkoja ei lakkauteta, sitten niillä on aikaa miettiä tämmösiä huulluuksia.”

Niinpä niin jatkaa:” Tottahan toki **skakaivosta pitää maksaa se vanha 90 000 mummonmarkkaan. Kyllä vihaksi laittaa.”

Mies rantatalosta puhkuu hänkin kiukkua viemäriasiasta:

”Meidän rahojamme on jaeltu ja lisää jaetaan. 200 miljardia on useampi kuorma-autolasti 500 euron seteleitä. ” ”Tällain sitä käy, kun ministerit pelaavat keskenään vihaisia lintuja.”

Salametsästyksen salaamista koskenut uutinen keräsi sekin muutaman kommentin.

TJ:n mukaan salametsästys on yleistä ja siitä on viisainta olla hiljaa, jos tietää jonkun asianharrastajan. ”Hattua kyllä nostan naistutkijalle, kun uskaltaa sanoa asioita ääneen.”

Rengit ruvenneet isänniksi -nimimerkki kehottaa metsästäjiä katsomaan peiliin.

”Sitä luullaan, että kun on päästy hirviporukkaan, niin lihaa pitää tulla paljon ja joka vuosi. Luuleeko ne tosiaan, että ihmisten pellot ja taimikot on vain sitä varten, että ne on tarkotettu tuottamaan hirvimiehille varma saalis?”

MAIJA ALA-SIURUA

Kuluttajat tuottajien tukena

Kiitokset Annika Saarikolle mielipidekirjoituksesta (MT 8.6.12) maatalousyrittäjien jaksamisesta. Aivan oli asiaa ”naulan kantaan”!

Kuluttajien hiljainen enemmistö haluaa kaupassa käydessään ostaa suomalaisia elintarvikkeita ja luottaa niiden laatuun. Tästä tosiasiasta voivat ruuan tuottajat rakentaa vankan tuen omalle työlleen.

Ajatelkaapa mielessänne tilannetta, että yhtenä päivänä maitohyllyt olisivat kaupassa tyhjiä: siitähän syntyisi aivan maan suru. Suomalaisten maitotuotteiden laatua ja tuotekehittelyä ei ole ollenkaan yksinkertaista ostaa maailmanmarkkinoilta. Voipi jäädä luu vetävän käteen.

Ihminen tarvitsee leipää elääkseen, tämä aika tahtoo vaan olla yksinkertaisten tosiasioiden edessä kerrassaan nurinkurinen. Jään odottelemaan aikaa, jolloin kuluttajat ja tuottajat yhdessä miettivät, millaista ja miten ruokaa tuotetaan ja millaista on ihan tavallinen maatilan arki. Yhteisellä ymmärryksellä rakennettaisiin kestävää ruuantuotantoa.

Marja Kallioniemi
Vihti

LUKIJALTA

Nollatutkimus

Sekin on sitten todettu: Ei kotieläinlannan valumia pellolta, kun vuodesta toiseen kasataan lannat varastoon! Olisiko maalainen osannut arvatakaan?

Tiedonmuru

Käytäntöön

Hienoa, että Matti Vanhasen ajatus puutarha-kaupungeista on päässyt käytännön toimiin. Sissipuutarhurit, TV2.

Ei nimimerkkiä

Pelastussuunnitelma

Miksiköhän palo-ja pelastussuunnitelmaa ei tarvinnut viedä kyseisille viranomaisille?

Turvaton olo

Vapaa lehdistö

Lehdistä MT julkaisu vapain, ehkä? Mutta, jos kritiikin kohteena ovat MTK kauppa tai maataloushallinto. Ei varmasti julkaista.

Kriitikko

Tyylitöntä

Veivät Halla-Ahon paikan lain ja oikeuden varjolla. Toivottavasti toimii tasapuolisesti muidenkin uskonrauhaa rikottaessa.

Tasapuolisuutta

Tukihenkilöt auttavat

Heippa Loppuun palanut tilallinen (MT 11.6.) Asia mitä kirjoitit tämän päivän suomalaisesta maaseudusta on aivan totta.

Itse olen sanonut, että tällä maaseudun alasajolla ei ole mitään mieltä eikä järkeä. Aina tulee rajoituksia ja uusia pykäliä kuin myös maatalouden kannattavuus on todella surkea.

Mutta tärkein asia, mikä tuntui puolestasi todella pahalta, kun kirjoitit, että isännältä romahti henkinen puoli ja sinulla on väsymys. Kirjoitit myös, että mistään ei saa apua.

Kyllä saa ainakin hyvää keskusteluapua. Mene nettiin ja laita *www.tukihenkilo.fi*, sieltä löytyy ympäri Suomea tukihenkilöitä.

Itse toimin Pohjois-Savon alueen maaseudun tukihenkilönä ja omasta mielestäni osaan auttaa ja tukea ihmisiä.

Muista että vaikeassa elämäntilanteessa ei saa ihminen jäädä yksin. Toivoisin, että soittaisit tukihenkilölle. Jo pelkkä puhuminen auttaa. Laitan oman nimeni tuohon.

Aimo Hiltunen
puh. 040-3688263

Ei Islantiin

Suomen ei pidä mennä Islannin ilmavalvontaan eikä Natoon. Venäjä on kauan sitten ilmoittanut, ettei ota vieraita joukkoja rajoilleen. Kenraalin varoitus on tosi.

Huolestunut

EU ajautumassa umpikujaan

Euroopan unionia tarvittiin, koska tietyt maat huomasivat kasvunsa suunnan olevan väärä. Väärän kehityssuunnan lasku lankeaisi maksettavaksi aikanaan. Sitä ennen on saatava maksajia, jotka olisivat samassa pelissä mukana.

Euroopasta löytyi riittävästi niitä, jotka ei halua nähdä ”hyvien päämäärien” taakse vaan haluavat kuulua johonkin suureen ja vapaaseen. Siksi oli tehtävä suuri koneisto, missä kukaan ei oikein saa selvää missä mennään ja kuka on mistäkin vastuussa.

Siten saadaan pienet päättäjät, jotka eivät pysty olemaan vastuussa teoistaan, tekemään päätöksiä ja rahasiirtoja, joita ei pystytä tutkimaan.

Kuka järkevä lähtisikään mukaan sellaiseen unioniin, jossa yhden pienen maan hauraus pystyy järkyttämään koko unionia ja vielä tutkimatta jokaista rakennuspalikkaa erikseen. Toimitaan kuin ylihuolehtivat vanhemmat antaessaan rahaa alkoholilapsensa viinaan, ettteivät omat ongelmat, todelliset syyt, paljastuisi.

Viha kasvaa, kun mädännäisyys ilmenee kaikilla yhteiskunnan alueilla. Yhtenä esimerkkinä liikenne.

Ensin annetaan autojen määrän/tilan/nopeuden suhteen riistäytyä käsistä. Ei siis puututa turvaväleihin. Jossain vaiheessa on vaarallinen umpikuja vastassa. Seuraus: sairautta yritetään koristella keksimällä paremmalta näyttävää sairautta, puuttumatta ydinongelmaan. Siten liikenteen kehitys pääsee kasvamaan väärään suuntaan.

Oikea suunta toisi ongelmia. Kolarien seurauksien korjaajia joutuisi työttömäksi ja lama syvenisi. Tässä noidankehässä ollaan jo lähes kaikilla yhteiskunnan alueilla. Lisää käsketään kuluttamaan, jotta selviäisimme.

Jossain vaiheessa ärtyneet, näkevät ihmiset ottavat lain omiin käsiinsä ja antavat vihansa kohdistua liikenteen vaarantajiin. Heidän ”pahojen” tekojensa taakse on sitten helppo kätkeä todelliset ongelmat, kun ei taaskaan haluta nähdä asioiden ytimeen.

Yksi ydinongelma taloudessa on siis sen perusteiden vääristyneisyys. Epätasa-arvo, ja siitä tietyt tahot eivät halua luopua uusien koneistojen kehittelyssäkään. Esimerkiksi kymmenien tuhansien erot kuukausituloissa kertovat vain yhteiskunnan vääristyneisyydestä. Kenenkään työ ei ole niin paljon toisen työtä arvokkaampaa.

Talouden pitää pyöriä ihmisen perustarpeiden pohjalta. Mitä siihen lisätään, sen on oltava pientä ekstraa, joka ei mitenkään saa pystyä horjuttamaan perusteita. Muuten sama vanha tilanne jatkuu, jossa lisää sairautta tarvitaan, jotta sairaat rakenteet ”kehittyisivät” ja kasvaisivat. Ja kaikki onnistutaan tekemää vieläpä hyvän nimissä.

Veijo Vuorio
liikenneopettaja
Vantaa

Keskittämisen lyhyt oppimäärä

Kansanedustaja Arto Satonen kiitteli vastauksessaan allekirjoittaneille suurten kaupunkiseutujen MAL-sopimuksia. Omat, varsin läheiset kokemuksemme MAL-sopimusten sisällöistä ovat täysin vastakkaisia.

MAL-sopimuksilla on tavoitteena suunnitella yhdessä suurten kaupunkiseutujen maankäyttöä, asumista ja liikennettä. Käytännössä ne ovat portti keskitettyihin kaupunkiseutuihin, joissa alueen kunnista siirretään kaavoituksen päätösvalta keskukselle. MAL-sopimuksia seuraa paikallinen rakennemalli, jonka yhteyteen on leivottu koordinaatit rajusta asumisen keskittämisestä.

Niinpä esimerkiksi Turun seudulla näillä sopimuksilla tavoitellaan 75 000 asukkaan siirtoja alueella. Tästä 80 prosenttia ohjattaisiin suoraan Turun tiivistyvään keskustaan reunojen kustannuksella.

Kun otetaan huomioon Uudenmaan, Tampereen ja Oulun seudun vastaavat suunnitelmat, vastaan tulee jo liki 700 000 ihmisen ”pakkosiirto”. Tätä voi verrata Karjalan heimon uudelleen asuttamiseen sodan jälkeen, joka oli määrältään noin puolet tästä.

Tätä kaupunkikokoomuksen junailemaa politiikkaa motivoi myös raha.

Uudet asukkaat tarvitsevat kalliita sementtikaksioita uusiksi kodeikseen. Pelkästään Turun seudulla voi rakennusliikkeiden tulevan bisneksen arvioida nousevan jopa 20 miljardin euron liikevaihtoon.

Uudet asukkaat tarvitsevat kalliita sementtikaksioita kodeikseen.

Kokoomuksen tavoitteena näyttää olevan yhtä lyhytnäköinen grynderitalous, jonka jälkiä nyt maksamme Espanjassa. Politiikan, kaavoituksen ja rakennusliikkeiden epäterveistä, laittomistakin yhteyksistä on viime aikoina saatu esimerkkejä myös Suomesta.

MAL-sopimuksiin on sisällytetty myös pykäliä palvelujen järjestämisestä. Ne siis palvelevat vastoin alkuperäistä tarkoitusta myös hallituksen kuntaliitoslinjaa.

Voimassaolevan maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunnilla on oman alueensa suhteen maankäyttömonopoli.

Vaikka asiaa katsoo kuinka puolueettomasti, luovuttavat MAL-sopimuksiin liittyvät kunnat keskeisen osan omaa elinkeinopolitiikkaansa suurille naapureilleen. Sopimusten sisältöön kuuluvat myös muut hajarakentamisen rajoittamiset, kohoavia maksuja myöten.

Kokemuksemme perusteella emme voi suositella MAL-sopimuksiin liittymistä yhdellekään kunnalle, joka jatkossakin aikoo tehdä itsenäistä kaava- ja elinkeinopolitiikkaa.

Timo Kaunisto
Alastaro
Pekka Myllymäki,
Mynämäki